MISSZIÓS ÉV

A BUDAPEST-BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA-TEMPLOMBAN

SZENT KASSAI VÉRTANÚK

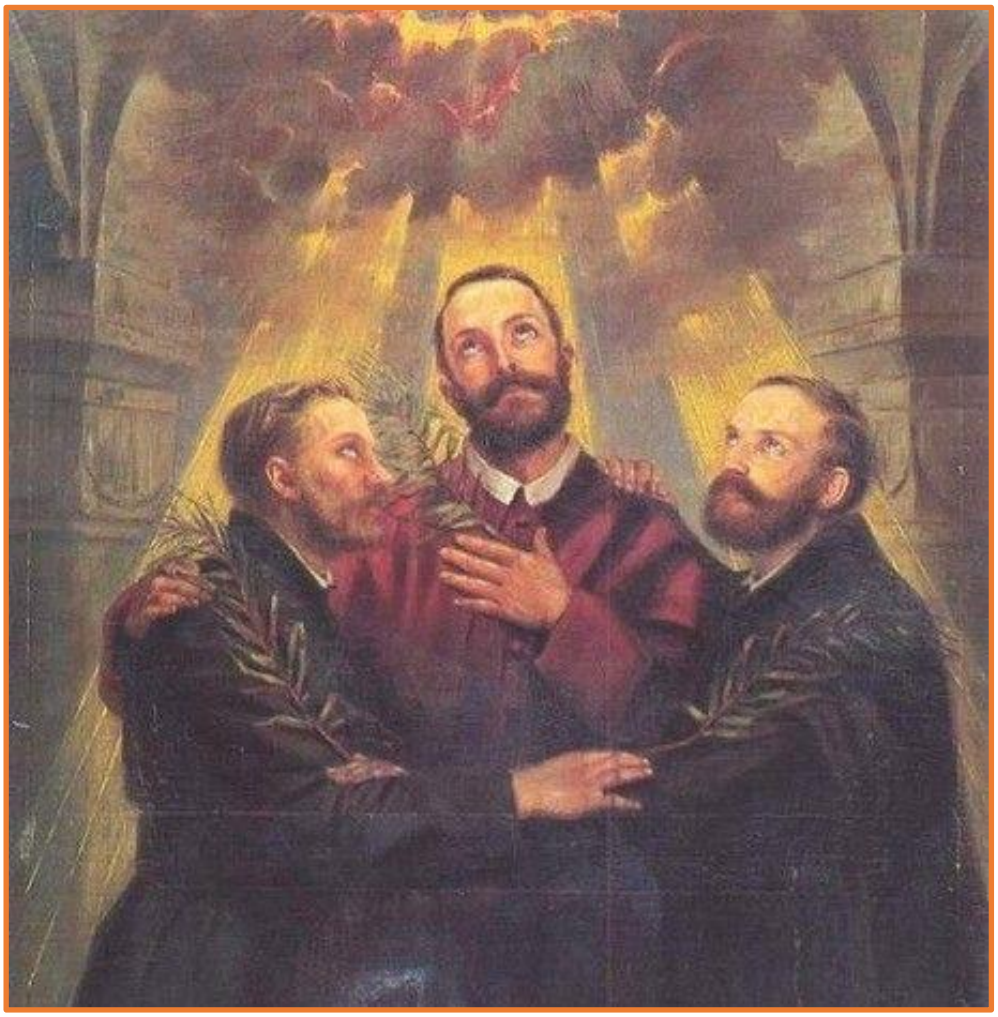

2024. szeptember 7.

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

„Halálra váltan is orvosok ők!”

A Szent Kassai Vértanúk emléknapok programjai:

2024. szeptember 7. (szombat):	Zarándoklat az esztergomi Bazilikába. Imaóra a Szent Kassai Vértanúk oltáránál 11:00 órakor
2024. szeptember 7. (szombat):	16:30 órakor Szent Kassai Vértanúk emléknap a feltemplomban (kép megáldása, vesperás, ünnepi szentmise)
2024. szeptember 8. (vasárnap):	21:05 órakor emlékműsor a Mária Rádióban a Szent Kassai Vértanúkról Vendégek: Dr. Pap István történész
2024. szeptember 15. (vasárnap):	10:00 órakor Dr. Osztie Zoltán plébános atya prédikációja a Szent Kassai Vértanúkról a szentmisében.
2024. szeptember 21. (szombat):	10:30 órától a Mária Rádió beavató zarándoklata. Találkozó a Normafánál. Útvonal: Normafa – Máriaremete.

Az események szervezője:
Dr. Osztie Zoltán atya,
a Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia plébánosa

Együttműködő partnereink:
- Ars Sacra Fesztivál
- Esztergomi Bazilika
- Mária Rádió
- Mária Út Egyesület

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

A Szent Kassai Vértanúk

Kőrösi Márk (1589 – 1619):

Az újabb kutatások szerint feltételezhető, hogy az 1589-ben született Márkot a szülővárosáról nevezték el Kőrösinek. Kőrös (Krizevci) település a mai Horvátországban található.

Gimnáziumi tanulmányait a bécsi jezsuita kollégiumban végezte, majd a grazi egyetemre ment teológiát tanulni. 1611-ben a zágrábi egyházmegye kispapjaként a római Collegium Germanicum Hungaricum kötelékébe lépett, ahonnan 1615-ben tért haza. Tanulmányai befejeztével Pázmány Péter esztergomi érsek a nagyszombati gimnázium igazgatójának nevezte ki 1616-ban, majd két évvel később esztergomi kanonokká, és komáromi főesperessé nevezte ki. A későbbiekben Kassára helyezték, hogy az egykori abaszéplaki bencés apátság birtokait felügyelje és kezelje.

Abaszéplaki jószágigazgatósága idején ő is részt vett 1619. júliusában azon Homonnán szervezett nyolc napos lelkigyakorlaton, amelynek a végén Grodecz Menyhért (későbbi vértanú társa) letette utolsó szerzetesi fogadalmát.

Grodecz Menyhért (1584 – 1619):

Grodziecki Menyhért a sziléziai Cieszynben született egy -a galíciai Grodziecból származó- lengyel családban. Pontos születési időpontja nem ismert. Szakértők kb. 1584-re datálják azt. Gimnáziumi tanulmányait Bécsben végezte, majd 1603-ban Brünnben (Brno) belépett a jezsuita rendbe. Teológiai tanulmányait Prágában végezte, ahol 1614-ben pappá szentelték, és kinevezték az ottani Szent Vencel kollégium igazgatójává. A harmincéves háború elején a cseh rendek kiutasították a jezsuitákat Csehországból. Így került 1618-ban Kassára, ahol beosztották tábori lelkésznek a helyőrség német és különféle szláv anyanyelvű katonái mellé.

Pongrácz István (1582 – 1619):

1582-ben született Alvinc településen, az ősi magyar szentmiklósi-, és óvári Pongrácz család leszármazottjaként.

Pongrácz István tanulmányait a kolozsvári jezsuita kollégiumban kezdte. 1602-ben szülei és rokonai tanácsa ellenére belépett a jezsuita rendbe. Próbaidejét a csehországi Brünnben töltötte. Később Prágában és Laibachban filozófiát tanult. Egy ideig Grazban és Klagenfurtban tanított és tanult. 1615-ben befejezte teológiai tanulmnyait, majd Grazban pappá szentelték. 1615-ben jezsuita kollégiumot alapított Homonnán. 1619-ben a rend provinciálisa Kassára küldte, hogy segítse a város rekatolizációját.

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

Grodecz Menyhért, Kőrösi Márk és Pongrácz István vértanúsága

Midőn Rákóczi György hajdúi 1619. szeptember 3-án Kassa város falai alá érkeztek, Dóczi András császári főkapitány kevés katonájával kilátástalannak ítélte meg a harcot, tekintettel a város protestáns vezetőségére. Másnap létrejött a város átadásáról szóló szerződés, amelynek fontos kikötése volt, hogy senkinek (a katolikus híveknek és papoknak) sem esik bántódása. Szeptember 5-én bevonulnak a hajdúk a városba, és tüstént felrúgják a megállapodást: Dóczit bilincsbe verik, és Erdélybe hurcolják. Rákóczi György azt is meghagyja, hogy a három papot tartsák szigorú házi őrizetben. Kétnapi éheztetés után megpróbálják hittagadásra bírni őket. Az első sikertelen kísérlet után 7-én éjféltájban ismét rájuk törnek, és válogatott kínzások után Márkot és Menyhértet lefejezik, Istvánt pedig (halottnak gondolva őt) egy közeli szennygödörbe vetik, s mellé dobják a másik két vértanú testét is.
Elvonulásuk után Eperjessy István, a három pap házikápolnájának sekrestyése, István atya nyöszörgésére lesz figyelmes. De nem tud rajta segíteni, mert maga sem meri elhagyni a házat. Így húszórás kínlódás után Pongrácz István atya is meghalt.

Fél év elteltével Bethlen és a királyi Magyarország képviselői ugyanabban a kassai házban folytatták a béketárgyalásokat, ahol korábban a három vértanút megkínozták. A befejező díszlakoma után az erdélyi fejedelem táncra kéri föl Forgách Zsigmond királyi nádor feleségét, Pálffy Katalint. Ő azonban csak azzal a feltétellel hajlandó táncolni Bethlennel, ha kiadatja neki a három pap holttestét. Ez megtörtént, és a hitéről meg nem feledkező asszony piros selyembe burkoltatta a drága ereklyéket, amelyeket előbb a birtokán levő sebesi templomba, majd a hertneki várba vitetett. 1635-ben szállíttatta innen a nagyszombati klarissza zárda templomába. E rendháznak ugyanis Forgách Mária volt a főnöknője (Pálffy Katalin leánya).
Miután II. József feloszlatta a klarisszákat, Batthyány prímás engedélyével 1784-ben a nagyszombati Szent Orsolya-rendi apácák templomába kerültek a holttestek és fejereklyék.

fotó: Klarisszák temploma Nagyszombatban

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

„Rákóczi György először Körösi Márkot akarta megtörni. Előkelő emberekből álló küldöttséget menesztett hozzá, amelynek szónoka arra kérte, pártoljon át Bethlenhez, tagadja meg hitét, kövesse Kálvin vallását. Ez esetben nemcsak szabadságát nyeri vissza, hanem megkapja a széplaki apátság birtokait is. A csábítást végig kellett hallgatnia Pongrácz Istvánnak is, aki így szólt a vesztegetőhöz:
„Úgy látszik, az ördög ábrázatát viseled, mert annak feladata az embereket Krisztustól és az Anyaszentegyháztól elszakítani. Távozz hazugságaiddal, te csalárd ember!”
De megfelelt neki Körösi Márk is: „Értem, mit akar Rákóczi György, és mit akarnak a főrendek. De a széplaki jószág se nem az enyém, hogy valakinek elajándékozhassam, se nem az uraké, hogy tőlük elfogadhassam; annak minden jussa az esztergomi káptalannál vagyon.
Ami pedig vallomást illeti, mondd meg Rákóczinak: Inkább kívánok ezerszer meghalni, mintsem hogy ezzel az elhajlással híremet és lelkemet pokolra vessem. Tudja meg, vannak a római eklézsiában, kik gyönyörűségesnek tartják Istenért meghalni. Tudja meg, vannak az esztergomi káptalanban férfiak, akiknek szokásuk nagy dolgokat cselekedni s el is szenvedni.”
Így állták ki az első próbát; utána mindhárman térdre borultak, és Te Deumot énekeltek.”
Részlet Eperjessy István sekrestyés vallomásából

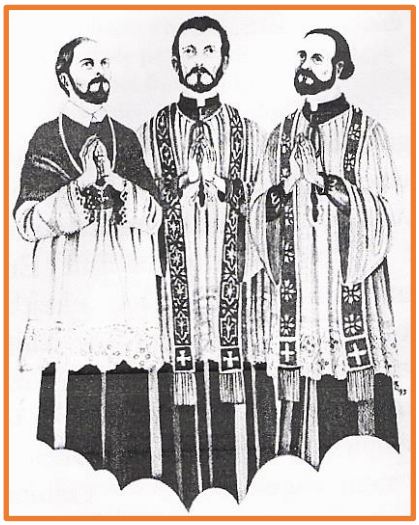

A kassai vértanúk szentté avatása

A kanonizációs procedúra több évszázadon át húzódott. Pázmány Péter már 1628-ban folyamodott a vértanúk boldoggá avatásáért, ám a Szentszék 1905-ig várt a döntéssel. Ekkor X. Pius pápa engedélyezte a kassai vértanúk nyilvános tiszteletét.
Szentté avatásukra egészen II. János Pál pápa 1995-ös szlovákiai látogatásáig kellett várni, amikor július 2-án Kassán avatta szentté a három vértanút.

A jezsuita rend magyarországi tartománya azóta védőszentjeként tiszteli Szent Márkot, Menyhértet és Istvánt, akiknek egyházi ünnepét vértanúságuk napján, azaz szeptember 7-én tartják.

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

A Szent Kassai Vértanúk oltára Esztergomban

Az esztergomi Nagyboldogasszony és Szent Adalbert Főszékesegyház jobb oldali kereszthajójának középső oltára a három Szent Kassai Vértanú emlékére emelt oltár.
Vaszary Kolos hercegprímás (1832-1915) megbízásából hívták meg Kiss Györgyöt szobrászművészt Esztergomba az 1910-es évek legelején, hogy további alkotásokkal bővítse a dómot. Az idős művésznek ez a szoborcsoport volt az utolsóként elhelyezett szobra a bazilikában. Az alkotásban Károly nevű fia segítette az alkotót.
Az oltárt 1912. szeptember 7-én szentelte fel Vaszary Kolos hercegprímás.
Ereklyéik pedig abban az ezüstvázas ereklyetartóban láthatóak a szoborcsoport előtt, amelyben korábban a Szent Jobbot őrizték.

fotó: A Szent Kassai Vértanúk oltára az esztergomi Bazilikában

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

A szentek emléktáblája Kassabélán

A három kassai vértanú halának 400. évfordulója alkalmából márvány emléktáblát helyeztek el a kassabélai római katolikus plébániatemplom falán. Az emléktáblát Dr. Erdő Péter bíboros, Esztergom-budapesti prímás érsek áldotta meg 2019. szeptember 8-án. Az emléktáblát a falu szülöttje Scitovszky János bíboros-érsek (1785-1866) emlékére is avatták, aki elsőként kezdeményezte a vértanúk boldoggá avatását.

Fotó: emléktábla a kassabélai templom külső homlokzatán

Ima a Szent Kassai Vértanúk közbenjárásáért

Urunk, Istenünk!
Te a Szent Kassai Vértanúknak megadtad, hogy katolikus hitükhöz mindhalálig ragaszkodjanak. Korunkban sok kísértés ér bennünket, mely az apostoli hagyományt elhalványítja, vagy megkérdőjelezi bennünk. Kérünk szent vértanúid, Kőrösi Márk, Grodecz Menyhért, és Pongrácz István közbenjárására gyógyítsd meg hűtlenségünk sebeit, és tégy álhatatossá hitünkben és keresztény életünkben.
Krisztus, a mi urunk által.
Ámen

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

Ima Kassai Szent Márkhoz

Ó, Kassai Szent Márk vértanú, aki hűségesen szolgáltad Istent és áldoztad életedet hitünkért, kérünk téged, hogy közbenjárj értünk a mennyben. Adj nekünk erőt és kitartást a hitünk megőrzéséhez, és segíts minket, hogy követni tudjuk példádat az igazság és szeretet útján. Áldj meg minket a te bölcsességeddel és türelmeddel, hogy minden kísértést legyőzhessünk és ragaszkodhassunk az Istenhez mindhalálig. Ámen.

Ima István vértanúhoz

Drága István vértanú, aki bátran álltál ki hitünkért és hűséges maradtál Krisztushoz egészen halálodig, kérünk téged, hogy segíts minket is az üldöztetések idején. Adj nekünk erőt és bátorságot ahhoz, hogy hűségesek maradjunk az Úrhoz mindig és minden körülmények között. Segítsd gyengeségünket erővé változtatni a hitben és szeretetben. Áldd meg áldásaiddal közösségünket és védj meg minket minden gonosz támadástól. Ámen.

Ima Menyhért vértanúhoz

Ó, Menyhért vértanú, aki bátorsággal és kitartással néztél szembe a szenvedésekkel és halállal az igaz hitért; kérünk téged, hogy add meg nekünk is ezt a bátorságot és erőt az üldöztetések idején. Segíts nekünk megerősíteni a hitünket, és ragaszkodni Krisztushoz minden nehézség ellenére. Segítsd közösségünket egységben maradni és szeretettel támogatni egymást minden helyzetben. Áldd meg áldásaiddal életünket, és vezess minket az örök élet felé. Ámen.

A Szent Vértanúk imája

Ó, Szent Vértanúk, akik hűségesen szolgáltátok Istenünket egészen halálotokig, kérünk benneteket, hogy vegyetek bennünket is oltalmatokba az üldöztetések idején. Adjatok nekünk erőt és kitartást a hit megvallásához és vezessetek minket az örök élet felé. Segítsetek legyőzni minden gonoszságot és szeressük egymást úgy, ahogy Krisztus is szeretett minket. Legyetek velünk mindig az utunkon és vezessetek bennünket Isten iránti hűségben mindhalálig. Ámen.

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12